

3. Двадцять п'ять лет деятельности земства в Полтавской губернии с 1866 по 1892 год. Краткий очерк. / сост. С. Н. Велицкий ; Изд. Полтавского сельскохозяйственного общества. – Полтава : Полт. тип. Л. Фришберга, 1884. – 174 с.

4. Экономическая и сельскохозяйственная деятельность Полтавского земства. Издание Экономического бюро Полтавского земства – Полтава, 1901. – № 1. – 62 с.

5. История Полтавского земства. Дореформенный период и введение земских учреждений. Вып. 1 / сост. Ф. А. Щербина. – Полтава, 1914. – 238 с.

6. Краткий очерк экономических мероприятий земств 23 губерний России (1865-1892 гг.). – Полтава, Губернская земская управа, 1894. – 246 с.

Аліса Балаєва

магістрантка Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького
(науковий керівник – кандидат філософських наук, доцент кафедри філософії Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького Землянський А.М.)
(м. Мелітополь)

ПОНЯТТЯ ІДЕНТИЧНОСТІ НА ПРИКЛАДІ РОМАНУ БГАРАТІ МУХЕРДЖІ «ДОНЬКА ТИГРА»

Творчість індійської письменниці Бхараті Мухерджі сприяла постмодерній контрреволюційній розповіді про асиміляційне громадянство, де простежується перспектива збереження істотного екзотичного інстинкту, але в поєднанні з американським матеріалізмом [3, с. 104]. З цієї категорії досвіду Мухерджі виробляє власну винятковість у широкому жанрі американської літератури. Авторка наполягає на її відокремленні від відомих індійських письменників, таких як А. Десай або В. Нейнапаула. Хоча існує низка індійських письменників, які відмовилися від цього звання, намагаючись влитися в інший, більш популярний контекст, які називають себе космополітами, що не належать до певного етносу: «В Англії, вдома, я говорила бенгальською, у школі я спілкувалася англійською. Таким чином, вже в той час я була абсолютно бікультурною і двомовною» [5]. У нашому випадку Б. Мухерджі вважає себе винятково американською письменницею. Письменниця створює принципово нове значення для визначення «іммігрантської чутливості», акцентуючи увагу на тому, що незворотність глобалізації підтверджується складністю і взаємозв'язком процесів, які відбуваються, і це часто призводить до подвійного життя, розкольніцької особистості. Їй треба протистояти не тільки всім, але й собі; їй треба боротися з колоніальною чутливістю після міжвузля між дислокацією і переміщенням, щоб зануритися в «американську мрію»: «Для мене бути американським письменником означає перебувати в найкращому місці для спостереження за тим, як формуються нові моделі асиміляції – культура змінюється щосекунди в міру того, як до неї додаються нові люди» [2].

У романі «Донька тигра» (1971) ця індійська письменниця намагається проаналізувати поняття «дім» та «ідентичність» саме з точки зору іммігранта. У її інтерпретації «дім» хоч і означає певну територіальну приналежність, в контексті досвіду іммігрантів, через необхідність належати до безпосередньої реальності, його параметри розширені. Мухерджі пояснює: «Мій перший роман «Донька Тигра» втілює самотність, яку я відчувала, але не могла визнати, навіть для себе, тому що я перебувала між країною мого минулого та континентом мого сучасного, що формується пам'яттю, текстурованою ностальгією за культурою, яку я покинула, цей роман цілком природно став моїм вираженням емігрантської свідомості» [1, с.17]. У романі подорож до Індії змусила головну героїню Тару зрозуміти, що вона швидше іммігрант, ніж вигнанець, тому що вона була більш задоволена життям за кордоном, ніж в Індії. Сама письменниця на ранньому етапі життя зіткнулася з різними аспектами життя індійського суспільства, де, наприклад, наречена здійснює самогубство через недотримання вимог посагу. Жорстокість, заподіяна жінкам, формує наступну думку: «Що означає бути жінкою, я дізналася досить рано... вона повинна стати безсилою жертвою, єдиним порятунком якої було нанесення ран самій собі» [4, с. 211]. У випадку із Тарою ця жертвність простежується у відчутті сорому та холодного ставлення родичів і їхнього «бачення ситуації»: вона навмисне відмовляється від своєї касты, одружившись з іноземцем, і тому вже не є справжнім брахманом. Психологічне, соціальне та культурне переміщення, через яке вона страждає, змушує її постійно нервувати. Тому, навіть коли вона намагається заявити про свою постійну прихильність до Індії і її ідентичності, не виникає переконаності, що вона суперечить звичайній позиції байдужості й зарозумілості. Однак Тара внутрішньо розділена на дві частини, які стали ворожими одна одній: індійську та американську. Індивідуалізм і соціалізація руйнують її особистість, вона втрачає саму себе і стає знеособленою – вона ніде і водночас скрізь. Тара намагається примирити два світи, західний із його світською орієнтацією і східний із відчуттям себе із касты брахманів, який має традиційну несвітську орієнтацію. Усе це вдало висвітлюється у романі Бхараті Мухерджі «Донька Тигра».

Список використаних джерел

1. Interview with B. Mukherjee [Electronic resource]. – Mode of access: http://voices.cla.umn.edu/vg/entries/mukherjee_bharati.html
2. Mukherjee B. The Tiger's Daughter / B. Mukherjee. – New Delhi : Penguin, 1990. – 248 p.